

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1TdoV/14/2017
Identifikačné číslo spisu: 9513100195
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9513100195.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Daniela Hudáka, JUDr. Petra Paludu, JUDr. Petra Szaba a JUDr. Aleny Šiškovéj, v trestnej veci obvineného Mgr. F. F. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 27. februára 2018 v Bratislave o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. novembra 2006, sp. zn. 1To 3/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. a) Tr. por. dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky sa odmieta.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica rozsudkom z 11. septembra 2014, sp. zn. BB-3T/36/2013, uznal obvineného Mgr. F. F. za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 03. marca 2010 v čase od 09.30 hod. do 11.19 hod. v objekte E. H. F. N. W. I. na X. J. XX v W. v súvislosti s trestným konaním v jemu pridelenej veci ČVS:ORP:1288/3-OEK-B1-2009 najprv F. Q. ukázal v počítači už pripravený text uznesenia o odmietnutí veci podľa § 197 ods. 1 písm. d) Tr. por. a tomuto vzápätí navrhol vyriešenie predmetného podozrenia z trestnej činnosti týkajúceho sa jeho manželky P. Q. tak, že ako príslušný vyšetrovateľ vyhotoví prispôbenú zápisnicu o výsluchu P. Q. podľa § 196 ods. 2 Tr. por. a na základe jej obsahu trestné konanie ukončí, pričom svojím vystupovaním pri komunikácii dával F. Q. najavo, že tak neučiní zadarmo a potom, ako F. Q. prejavil súhlas s navrhnutým riešením, obvinený kpt. Mgr. F. F. bez prítomnosti a skutočnej výpovede P. Q. vyhotovil zápisnicu o výsluchu podozrivej P. Q. podľa § 196 ods. 2 Tr. por., ktorú pritom antedatoval dňom 25. februára 2010 a časom od 09.00 hod. do 10.15 hod., túto zápisnicu následne predložil F. Q. na podpis a potom, ako ju F. Q. menom P. Q. slovom „Q.“ podpísal, nechal sa F. Q. pozvať na obed a následne túto zápisnicu zaradil do vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-1288/3-OEK-B1-2009, v ktorom zároveň vydal

uznesenie o odmietnutí veci podľa § 197 ods. 1 písm. d) Tr. por., ktoré antedatoval dňom 26. februára 2010 a takto ukončený vyšetrovací spis ČVS:ORP-1288/3-OEK-B1-2009 dňa 03. marca 2010 odovzdal nadriadenému,

následne obvinený kpt. Mgr. F. F. v čase cca. od 12.21 hod. do 14.06 hod. nasledujúceho dňa 04. marca 2010 v bussinescentre Y. v W. na F. ulici počas deň predtým dohodnutého obeda s F. Q. požiadal F. Q. o zaplatenie úplatku 1.000 Eur za tento svoj postup pri riešení vyššie uvedeného podozrenia z trestnej činnosti jeho manželky P. Q., pričom od F. Q. aj vzápätí prijal bankovku v nominálnej hodnote 500 Eur s tým, že F. Q. zvyšok doplatí dňa 08. marca 2010 a následne obvinený kpt. Mgr. F. F. dňa 08. marca 2010 v W. v kaviarni za tržnicou na S. P. po spoločnom absolvovaní prehliadky rodinného domu požiadal F. Q. o doplatenie zvyšnej časti úplatku 500 Eur, ktoré mu však F. Q. už nevyplatil, čím zároveň obvinený konal v rozpore s ustanoveniami § 48 ods. 3 písm. a), b), f), g), i) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície, ďalej v rozpore s ustanoveniami § 2 ods. 10 a § 201 ods. 3 Tr. por., ako aj v rozpore s ustanovením § 7 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbere.

Za to bol obvinenému Mgr. F. F. uložený podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 56 ods. 1 a § 57 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. mu bol uložený tiež aj peňažný trest vo výške 1.500 Eur s tým, že zaplatená suma pripadá štátu, pričom pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu bol ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obvinenému napokon uložil i trest zákazu činnosti súvisiacej s výkonom funkcie verejného činiteľa na dobu 5 rokov.

Na podklade odvolania obvineného Mgr. F. F. podaného proti vyššie citovanému rozhodnutiu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom z 15. novembra 2006, sp. zn. 1To 3/2015, podľa § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušil a rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného podľa § 285 písm. a) Tr. por. (nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je stíhaný) oslobodil spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 28. novembra 2013, sp. zn. VII/1 Gv 35/10-71, pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Tr. zák., ktoré mal spáchať tak, že

dňa 03. marca 2010 v čase od 09.30 hod. do 11.19 hod. v objekte E. H. F. N. W. I. na X. ulici XX v W. v súvislosti s trestným konaním v jemu pridelenej veci ČVS: ORP:1288/3-OEK-B1-2009 najprv F. Q. ukázal v počítači už pripravený text uznesenia o odmietnutí veci podľa § 197 ods. 1 písm. d) Tr. por. a tomuto vzápätí navrhol vyriešenie predmetného podozrenia z trestnej činnosti týkajúceho sa jeho manželky P. Q. tak, že ako príslušný vyšetrovateľ vyhotoví prispôbenú zápisnicu o výsluchu P. Q. podľa § 196 ods. 2 Tr. por. a na základe jej obsahu trestné konanie ukončí, pričom svojím vystupovaním pri komunikácii dával F. Q. najavo, že tak neučiní zadarmo a potom, ako F. Q. prejavil súhlas s navrhnutým riešením, obvinený kpt. Mgr. F. F. bez prítomnosti a skutočnej výpovede P. Q. vyhotovil zápisnicu o výsluchu podozrivej P. Q. podľa § 196 ods. 2 Tr. por., ktorú pritom antedatoval dňom 25. februára 2010 a časom od 09.00 hod. do 10.15 hod., túto zápisnicu následne predložil F. Q. na podpis a potom, ako ju F. Q. menom P. Q. slovom „Q.“ podpísal, nechal sa F. Q. pozvať na obed a následne túto zápisnicu zaradil do vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-1288/3-OEK-B1-2009, v ktorom zároveň vydal uznesenie o odmietnutí veci podľa § 197 ods. 1 písm. d) Tr. por., ktoré antedatoval dňom 26. februára 2010 a takto ukončený vyšetrovací spis ČVS:ORP-1288/3-OEK-B1-2009 dňa 03. marca 2010 odovzdal nadriadenému,

následne obvinený kpt. Mgr. F. F. v čase cca. od 12.21 hod. do 14.06 hod. nasledujúceho dňa 04.

marca 2010 v bussinescentre Y. v W. na F. ulici počas deň predtým dohodnutého obeda s F. Q. požiadal F. Q. o zaplatenie úplatku 1.000 Eur za tento svoj postup pri riešení vyššie uvedeného podozrenia z trestnej činnosti jeho manželky P. Q., pričom od F. Q. aj vzápätí prijal bankovku v nominálnej hodnote 500 Eur s tým, že F. Q. zvyšok doplatí dňa 08. marca 2010 a následne obvinený kpt. Mgr. F. F. dňa 08. marca 2010 v W. v kaviarni za tržnicou na S. P. po spoločnom absolvovaní prehliadky rodinného domu požiadal F. Q. o doplatenie zvyšnej časti úplatku 500 Eur, ktoré mu však F. Q. už nevyplatil, čím zároveň obvinený konal v rozpore s ustanoveniami § 48 ods. 3 písm. a), b), f), g), i) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície, ďalej v rozpore s ustanoveniami § 2 ods. 10 a § 201 ods. 3 Tr. por., ako aj v rozpore s ustanovením § 7 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore.

Dňa 11. júla 2017 (dátum podania na pošte) podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) na súde prvého stupňa na podnet generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) proti naposledy uvedenému druhostupňovému rozhodnutiu dovolanie v neprospech obvineného, a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 3 Tr. por. - s poukazom na porušenie zákona v ustanoveniach § 285 písm. a), § 321 ods. 1 písm. a) a § 322 ods. 3 Tr. por. v prospech obvineného. Pokiaľ ide o vecné (materiálne) odôvodnenie uplatneného dovolacieho dôvodu, z hľadiska rozhodnutia dovolacieho súdu nie je toto významné na danom mieste bližšie rozvádzať.

K podanému dovolaniu zaslal obvinený Mgr. F. F. prostredníctvom svojho obhajcu (pomerne rozsiahle) písomné vyjadrenie, a neskôr aj jeho doplnenie.

V rámci tohto upozornil v prvom rade na tú skutočnosť, že dovolanie bolo podané oneskorene, a teda je potrebné ho odmietnuť podľa § 382 písm. a) Tr. por., keďže počítanie 6 mesačnej lehoty na podanie dovolania ministrom spravodlivosti v neprospech obvineného je potrebné odvodzovať od doručenia napadnutého rozsudku prokurátorovi, ku ktorému došlo 10. januára 2017.

Obvinený navyše poukázal na to, že podané dovolanie je dôvodné odmietnuť v niektorých častiach aj podľa § 382 písm. b) Tr. por. ako podané neoprávnenou osobou s odkazom na § 369 ods. 1 a § 372 ods. 1 veta posledná Tr. por., keďže obsahom dovolania sú aj argumenty podraditeľné pod dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. e) a g) Tr. por. (generálny prokurátor teda mal možnosť ich uplatniť sám v podanom dovolaní).

A napokon podľa obvineného prichádza do úvahy aj odmietnutie podaného dovolania ako zrejme nedôvodného podľa § 382 písm. c) Tr. por., a to jednak s odkazom na § 371 ods. 5 Tr. por., nakoľko uplatnené dovolacie argumenty dovolateľa neovplyvnia postavenie obvineného (tento totiž nenapáda primárny dôvod oslobodenia, ktorým bol kompetenčný nedostatok na strane konajúcich orgánov v prípravnom konaní s procesným následkom neexistencie zákonných dôkazov), a jednak vzhľadom k tomu, že námietky smerujúce len k odlišnému hodnoteniu dôkazov od toho, ku ktorému dospel odvolací súd, nemôžu znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por.

Najvyšší súd ako súd dovolací v zmysle § 378 Tr. por. vec predbežne preskúmal a dospel k takému záveru, že dovolanie ministra spravodlivosti je potrebné odmietnuť (bez preskúmania vecí) ako oneskorene podané.

Podľa § 369 ods. 1 Tr. por. dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 372 ods. 1 Tr. por. oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného.

Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Podľa § 370 ods. 1 Tr. por. ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do šiestich mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Podľa § 370 ods. 2 Tr. por. ministrom spravodlivosti plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por. minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

V prvom rade treba uviesť, že tak ako je to zrejmé z obsahu predloženého spisového materiálu (zv. č. 6, č. 1. 1935), napadnutý druhostupňový rozsudok bol obvinenému ako i jeho obhajkyňi (zhodne) doručený dňa 11. januára 2017 a prokurátorovi (Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky) 10. januára 2017, pričom ako už bolo uvedené vyššie, posudzované dovolanie bolo ministrom spravodlivosti podané 11. júla 2017.

A keďže zákonná 6 mesačná lehota na podanie dovolania v neprospech obvineného začala plynúť od doručenia napadnutého rozhodnutia prokurátorovi, posledným dňom, kedy bolo možné zo strany ministra spravodlivosti podať takéto dovolanie, bol pondelok 10. júl 2017 (s použitím § 63 ods. 4 Tr. por.).

K odôvodneniu daného záveru uvádza odvolací súd nasledovné:

Vo všeobecnosti možno úvodom poznamenať, že Trestný poriadok v aktuálne účinnom znení ustanovenia § 370 (ods. 1) považuje za relevantný okamih pre začiatok plynutia lehoty na podanie dovolania doručenie napadnutého súdneho rozhodnutia buď to prokurátorovi alebo obvinenému, prípadne jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, pokiaľ sa dané rozhodnutie v zmysle zákona doručuje aj im (na rozdiel od uvedeného ustanovenia § 370 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 určovalo ako začiatok plynutia lehoty „len samotné“ doručenie rozhodnutia súdu bez toho, aby označovalo akúkoľvek konkrétnu osobu).

Ak ide potom o otázku, od doručenia napadnutého rozhodnutia ktorému konkrétnemu subjektu je potrebné odvíjať lehota na podanie dovolania ministrom spravodlivosti (na základe podnetu oprávnenej osoby v zmysle § 369 ods. 1 Tr. por.) v neprospech obvineného, tak tu treba zdôrazniť, že v danom prípade ustanovenie § 370 ods. 2 Tr. por. nemožno vykladať izolovane, ale v kontexte, resp. v nadväznosti na predchádzajúci odsek, ktorého veta prvá jasne stanovuje okrem dĺžky lehoty (6 mesiacov) aj začiatok počítania lehoty v prípade podania dovolania v neprospech obvineného - bez rozlíšenia toho, aká konkrétna oprávnená osoba takéto dovolanie podáva („Ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať ...“).

Uvedené teda platí pre všetky prípady podania dovolania v neprospech obvineného, či už ho podáva generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti (len uvedené osoby sú oprávnené podať dovolanie aj v neprospech obvineného, resp. je možné, že nimi podané dovolanie bude smerovať tak v prospech ako aj neprospech obvineného - za predpokladu uplatnenia rôznych okolností).

Vychádzajúc z teleologického a systematického výkladu ustanovení § 370 ods. 1 (veta prvá) a ods. 2 Tr. por. teda platí, že 6 - mesačná lehota na podanie dovolania (a to aj čo len čiastočne) v neprospech

obvineného plynie obom oprávneným osobám (tak ministromi spravodlivosti ako i generálnemu prokurátorovi) zhodne od doručenia rozhodnutia súdu (voči ktorému je dovolanie prípustné) prokurátorovi. Takýto výklad je v prospech obvineného, keď by odporovalo navyše aj zdravému úsudku (logike), ak by prípadné neskoršie doručenie rozhodnutia obhajobe (obvinenému, resp. jeho obhajcovi či zákonnému zástupcovi), ktorá má vždy možnosť domáhať sa zmeny rozhodnutia len vo svoj prospech, malo spôsobiť „predĺženie lehoty“ pre ministra spravodlivosti (na rozdiel od generálneho prokurátora) na podanie dovolania v neprospech obvineného.

Záverom len na okraj - vzhľadom na obsah písomného vyjadrenia obvineného k podanému dovolaniu - dovolací súd uvádza, že nie je možné čiastočné odmietnutie podaného dovolania z jedného dôvodu a v iných jeho častiach (sčasti) podľa iného dôvodu uvedeného v § 382 Tr. por., a rovnako tak dovolací súd neodmieta dovolania ani súbežne z viacerých dôvodov.

Prioritne dovolací súd skúma, a tak tomu bolo aj v predmetnom prípade, či bolo dovolanie podané proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné takýto mimoriadny opravný prostriedok podať. Po kladnom zodpovedaní danej otázky je potrebné pristúpiť k skúmaniu splnenia ďalších procesných (procesno-formálnych) podmienok, a síce, či bolo dovolanie podané včas a oprávnenou osobou.

V preskúmvanej veci teda bolo zistené nesplnenie podmienky včasnosti podania dovolania, a preto nebolo potrebné sa ďalej zaoberať ďalšími procesnými podmienkami (a už vôbec nie vecnou stránkou, resp. teda dôvodnosťou dovolateľom namietaných okolností). Aj napriek tomu nedá neuviesť, že v prípade predmetného dovolania bola splnená podmienka jeho podania oprávnenou osobou, a teda ak by bolo podané včas, nebolo by ho možné odmietnuť podľa § 382 písm. b) Tr. por.

Je síce pravdou, že generálny prokurátor (ako podnecovateľ dovolania ministra spravodlivosti) mohol podať v danej veci voči rozsudku odvolacieho súdu dovolanie aj sám - s ohľadom na vetu poslednú § 372 ods. 1 Tr. por., ale nie z dôvodu uvedeného v 371 ods. 3 Tr. por. - tzv. „skutkový dovolací dôvod“ (obsahom podaného dovolania sú o.i. námietky subsumovateľné pod uvedený dovolací dôvod), ktorý je uplatniteľný len zo strany ministra spravodlivosti, a teda podmienka uvedená v § 369 ods. 1 veta druhá Tr. por. bola splnená. To však nič nemení na veci, že v prípade, ak by došlo k skúmaniu vecnej opodstatnenosti podaného dovolania, nebolo by možné sa v danom dovolacom konaní (konanom na podklade dovolania ministra spravodlivosti) zaoberať námietkami spadajúcimi pod niektorý z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por., uplatniteľných zo strany podnecovateľa.

K tomu sa žiada ešte záverom uviesť, že obvinený nemá pravdu ani v tom, že výhrady dovolateľa smerujúce v podstate k tomu, že odvolací súd nesprávne vylúčil z okruhu dôkazov niektoré ako nezákonné, sú podraditeľné pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., a teda mal možnosť ich uplatniť podnecovateľ sám (tu sa žiada aj s odkazom na R 120/2012 poznamenať, že ustanovenie § 385 ods. 1 Tr. por. je potrebné vykladať tak, že dovolací súd je viazaný vymedzenými vecnými nedostatkami a nie ich právnou subsumpciou pod niektorý z právnych dôvodov dovolania uvedených v § 371 Tr. por., vykonanou zo strany dovolateľa).

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno dovolanie podať, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Je teda zrejmé, že uvedený dovolací dôvod (námietka použitia nezákonných dôkazov ako podkladu pre rozhodnutie) sa na opačnú situáciu, o akú ide aj v danej veci, a síce, že určité dôkazy mali byť hodnotené ako zákonné a mali byť teda v konaní použité, nevzťahuje. Takto postavená námietka je subsumovateľná práve (a iba) pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 3 Tr. por., konkrétne pod tú časť „... ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.“ Takéto konštatovanie podraditeľnosti nejakej námietky pod určitý právny dôvod dovolania potom ale v žiadnom prípade ešte neznamená opodstatnenosť samotnej námietky, k preskúmaniu ktorej sa dovolací súd v danom prípade „nedostal“ pre nesplnenie jednej zo základných procesných podmienok, a to odhliadnuc od toho, že aj v prípade prípadného zistenia porušenia zákona by tu ešte bolo potrebné pristúpiť k skúmaniu ďalšej podmienky uvedenej v § 371 ods. 5 Tr. por. (zistené porušenie zákona muselo mať

vplyv na postavenie obvineného), splnenie ktorej je nevyhnutné pre konečné vyslovenie naplnenia vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku daného rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.